

Таццяна СТАРЧАНКА:

«ТРЭБА ЎМЕЦЬ РАБІЦЬ НЕЧАКАНЫЯ РАДАСЦІ»

Яе «Музычная гасцёўня» збірае аншлагі ўжо значна болей, чым дзесяцігоддзе. Гледачы да апошняга крэсла напаяняюць залу, у якой піяністка Таццяна Старчанка, салістка Беларускай дзяржаўнай філармоніі, іграе класічную музыку і запрашае ў кампаньёны знакамітых музыкантаў, спевакоў, акцёраў. Слухачы прыходзяць да яе зноў і зноў — напоўніцца эмоцыямі, натхніцца прамяністым, інтэлігентным вобразам і атмасферай, якую дзе яшчэ адшукаеш... Спецыяльна для «Звязды» Таццяна Старчанка падзялілася сакрэтамі сваіх творчых поспехаў, сямейнага шчасця і таго, як штодзень быць шчаслівай.

— **Хачу прызнацца, што за апошні год я стала вашай аматаркай...**

— Гэта вельмі ўдалае слова. «Паклонніца» не падышло б. Ведаецца, у мяне ёсць такі разрад «старой гвардыі» — жанчын у гадах, якія ходзяць на кожнае маё выступленне. Я іх вельмі люблю. Тэлефаную і бясплатна запрашаю на канцэрты. Тут слова «паклонніца» — самае дарэчнае. А для моладзі хочацца падабраць іншае... Няхай і «аматарка». Ці лепей так: паклонніца музычнай гасцёўні. На такую фармулёўку я згодна.

— **Увогуле, вас здзіўляе, што маладыя людзі таксама завітваюць на канцэрты класічнай музыкі?**

— Ні ў якім разе. Філарманічныя сцены дапускаюць абсалютна розныя праграмы. Яшчэ некалькі гадоў таму я выступала з цыкламі канцэртаў у Мінскім дзяржаўным лінгвістычным універсітэце, Акадэміі МУС, Беларускай дзяржаўнай універсітэце інфарматыкі і радыёэлектронікі. Асабліва радаваў апошні, дзе цудоўныя хлопчыкі, адораныя інтэлектуальна, нават упершыню пачуўшы класіку, успрымалі яе і разумелі. Яшчэ раней, у маладосці, згаджалася выступаць у гімназіях. А быў выпадак, калі падмяняла калег і давялося выйсці на сцэну перад малодшымі школьнікамі — і яны слухалі фартэпіянную музыку. Таму зараз я адэкватна магу сказаць, што ўтрымаю любую аўдыторыю.

— **Адкуль такія поўныя залы? Для таго, каб трапіць у гасцёўню, мы набываем квітку за некалькі месяцаў...**

— Сапраўды так. Галоўная прычына хаваецца ў наступным: я разумю, што можа быць цікава людзям. Усё ж такі трэба ўмець рабіць тое, што мала хто робіць. Ёсць бяспройгрышныя канцэрты. Напрыклад, на Шапэна ў любым выкананні зала абавязкова збярэцца — толькі зрабі добрую афішу. Ці на ўнікальныя канцэрты нахталт «Музыкі жартуюць» ці «Не толькі танга...». Але ёсць праграмы, якія я лічу сваімі перамогамі. Адна з іх — «Даўніна і сучаснасць: канцэрт беларускай камернай музыкі». Я дакладна ведаю, што, калі б на афішы было напісана толькі гэта, зала не сабралася б.

Ад адносінаў, вядома, стамляешся. Таму ўменне радаваць іншага выратоўвае. З гадамі гэта рабіць усё складаней... Але гэта трэба ў сабе культываваць штодзень.

— **Чаму вы так лічыце?**

— Разумею, пакуль не будзем любіць сваё, нашы беларускія таленты, нічога не будзе. Я чалавек рускі, які, прыехаўшы ў Беларусь, здзіўляецца, колькі тут выбітных кампазітараў! Але афіцыйна прызнаныя моцна адрозніваюцца ад тых, якіх ведаюць у Еўропе і свеце. Сярод беларускіх творцаў ёсць тыя, хто бліскуча працуе з электроннай класічнай музыкай. У тым канцэрце мы зладзілі першае аддзяленне — беларуская старажытная класічная музыка, а другое — сучасная. І быў такі аншлаг! Пасля выступу людзі падыходзілі з пытаннем: «Калі будзеце паўтараць?» Значыць попыт ёсць. Каб адшукаць такую рызынку, важна дакладна разумець, якая сіту-

ацыя зараз на музычным рынку. Для поспеху неабходны хоць бы адзін з трох складнікаў: ці праграма, ці выканаўца, ці канцэрт, якога больш ні дзе няма.

— **У вас ёсць усе яны.**

— Так. Але самае галоўнае — гэта каманда аднадумцаў. У маёй гасцёўні няма дрэнных людзей, прытым усе выдатныя музыканты, найлепшыя з усёй краіны. Хаця бывала, што добры чалавек не дацягвае да планкі або геній, няроўны свайму таленту па-чалавечы. З абодвума даводзіцца расставацца. Я ж не магу падманваць публіку і казаць на чорнае белае. Гэта псуе агульную экалогію «Музычнай гасцёўні». Кола музыкантаў вакол мяне можа пашырацца, але яно павінна поўніцца шчырымі, прыстойнымі і прытым таленавітымі людзьмі.

— **Давайце зірнем на гледача. Беларускі наведвальнік гасцёўні, ён які?**

— Я думаю, што адрозненню беларускага гледача ад еўрапейскага ці расійскага не так шмат, як прынята думаць. Усё ж такі на таленавітае ўсе заўжды рэагуюць аднолькава, нягледзячы на нацыянальныя асаблівасці. У мяне ёсць гісторыя, якая дакладна адлюстроўвае гэтую думку. Вельмі даўно, у юнацтве, я ездзі-

Фота Надзеі БУЖАК.

ўменне радаваць іншага выраतोўвае. З гадамі гэта рабіць усё складаней... Але гэта трэба ў сабе культываваць штодзень.

— **У вас атрымліваецца?**

— Як жа інакш. Хаця так няпроста!.. Асабліва востра адчулася гэта на мінулы Новы Год. У мяне былі канцэрты 30 і 31 снежня. У ноч паміж імі я рабіла торт «Прага» — традыцыйны для нашага сямейнага навагодняга стала. Раніцай у апошні дзень года накрыла стол і пайшла на выступленне. А пасля яго ўсе пайшлі да нас у госці. І тут я зразумела, што гэта сапраўды цяжка. Але магчыма.

— **Няўжо гэта ўсе сакрэты?**

— Не, зразумела. Яшчэ адзін вельмі важны момант — уменне жартваць. У майго сына былі закаханасці ў англамоўных, абсалютна цудоўных дзяўчат (ён вучыўся ў Англіі). Для іх англійская таксама не родная мова. Я з разуменнем ставілася да гэтага. Але заўжды казалася, што не будзе вельмі вялікага «сектара» ў вашым жыцці — будзеце смяцца з розных рэчаў. Не будзе больш цытавання Іосіфа Бродскага і Арсенія Таркоўскага, фразы і жарты з любімых фільмаў — яна проста не зразумее. І тут акажацца, што сумеснае жыццё магчыма, але вельмі складана даецца. Бо мова — яшчэ адна магчымасць прыносіць іншаму радасць. Увогуле, залог поспеху на сцэне і ў жыцці — свяціцца радасцю. Толькі дзе ж яе ўзяць! (Смяёмся разам.)

— **Якраз і хацела ў вас запітацца.**

— Мой муж кажа: «Я ажаніўся з такой радаснай, усмешлівай дзяўчынай!» І гэта праўда. Зараз я ўжо не тая. Інакш і быць не магло: вопыт і абставіны не могуць не мяняць чалавека. Але ўмець акумуляваць станоўчыя

тыста прыйдуць і адразу прапануюць выступ. Найчасцей мы самі павінны ствараць сабе праекты і рэалізоўваць іх. Натуральна, больш прыемна, калі цябе клічуць на ўсё гатовае. Але так амаль ніколі не адбываецца. І для таго, каб арганізоўваць канцэрты класічнай музыкі, трэба ведаць яе знутры. Як мінімум — мець музычную адукацыю. Мне аднойчы задалі пытанне, ці рыхтую я сабе змену. А як гэта можна зрабіць? Павінна быць пэўная сукупнасць здольнасцей, ведаў і талентаў, каб арганізоўваць, іграць ды яшчэ паралельна расказваць штосьці гледачам.

— **Раз мы ўжо закрулі такую тэму... Прызнайцеся, ці хварэеце? Бо складваецца адчуванне, што ніколі.**

— Зразумела, хварэю, усялякае здараецца. Але «прафесіянал пачынае хварэць на наступны дзень пасля канцэрта, а не за дзень да яго». У мінулым годзе ў мяне быў выключны выпадак. У дзень канцэрта з Англіі вярнуўся сын. І я так зачэпілася нагой за адну з сумак, у якой быў абагравальнік, што зламала палец. Добра, што гэта была левая нага (мы ёй не педалізуем). Калі за гадзіну да канцэрта я зірнула на ступню, то зразумела, што ні ў які абутак не ўлезу. Да філармоніі дайшла ў красюках мужа, на 5 памераў большых, чым мой абутак. Але ж на сцэну так не выйдзеш. Адшукала дома французскія чорныя скураныя тапачкі і падумала, што пад доўгай спадніцай не будзе відаць. Сапраўды так. Музыканты, якія выступалі са мной, зразумелі сітуацыю толькі на паклоне. Калі ўсе сталі ў рад і я аказалася на ўзровень ніжэйшай без абцасаў. А што тычыцца прастуды, то ў кожнага арганізма ёсць рэзервовыя сілы, каб пратрымацца падчас канцэрта і толькі пасля захварэць.

— **Скажыце, калі б вы не былі піяністкай і гаспадыняй гасцёўні, што б рабілі ў жыцці?**

— Думаю, з мяне атрымалася б добрая характарная актрыса. Я нават у маладосці думала сясці ў жанр музычнай эксцэнтрыкі. Але калі кажаць пра штосьці не ў творчым рэчышчы, то, мяркую, з мяне б выйшла добрая медсястра. Гэта прафесія, у якой ты сапраўды робіш чалавеку лягчэй і часам нават ратуеш яго. У сілу сваёй станойча заражанай энергетыкі і магчымасці яе аддаваць я адчувала б сябе на сваім месцы.

— **І ўсе бы хадзілі да вас не на канцэрты, а на перавязкі.**

— Так-так (смяецца). Але яшчэ не ўсё страчана. Калі я буду зусім немаладой, то дакладна ведаю, чым займуся.

Вераніка ПУСТАВІТ.
pustavit@zviatda.by

Такую «дошку» падарылі калегі.

ла на конкурс Моцарта ў Зальцбург. На наступны дзень пасля першага тура іду па мясцовай вулачцы. Раптам з другога бока дарогі перабягае мужчына, нясецца да мяне з бліскучымі вачыма і кажа: «Ой, вы ўчора так ігралі! Гэта было так цудоўна!» Ён кажа па-англійску, а зараз, калі ўзгадваю, у мяне адчуванне, што па-руску. Бо эмацыянальны зарад і выраз твару аднолькавыя для гледача ў любой кропцы свету. А рэакцыя залы — сіла таленту выканаўцы.

— **З сакрэтам вашых творчых поспехаў усё зразумела. А што на конт сямейнага?**

— Ведаецца, тут можна казаць пра любоў, моцныя пачуцці, сімпатыю... Але гэта ўсё само сабой. Галоўны сакрэт — у велізарным цярыненні і не меншай працы. І нікуды ад прозы жыцця не падзенешся. Калі ў мяне падростаў сын, я пастаянна яму казалася: «Калі хочаш быць шчаслівым у сямейным жыцці і адносінах, то павінен выхаваць сябе так, каб, з аднаго боку, умець пачуць іншага чалавека, а з іншага — навучыцца рабіць нечаканыя радасці». Ладзіць сюрпрызы — вялікае ўменне і шчасце. Можна жыць у сям'і сумленна, правільна, але так сумна! А калі ты сабраўся прайсці з чалавекам цэлае жыццё разам? Ад адносінаў, вядома, стамляешся. Таму

УП «Мінская волна»
220039, г. Мінск, вул. Чкалова, д. 5
Рэкламная служба: (017) 228-13-44
e-mail: reklama@mvolna.by
www.mvolna.by

радио

97,4 FM - Мінск, Лагойск, Смалявічы, Жодзіна
102,4 FM - Мядзел
102,6 FM - Крункі
104,2 FM - Барысаў
104,8 FM - Капыль, Струбы, Нясвіж, Клецк, Баранавічы
105,3 FM - Салігорск, Слуцк, Любань
105,5 FM - Беразіно, Чарыяны
105,6 FM - Старажыт Дарэгі
107,4 FM - Вілейка, Валожына

там, дзе ты...

УНП 690262864